

מה תצעק אלי דבר אל בני זים עז

תרהם עלי, אמר להם המלך הוואיל ובוי בטח הניחו לו, כך אמר דוד אלקי בר בטחתי אל אבושה, ע"כ. וכן מצינו באסתר המלכה שאע"פ שנסתלקה הימנה שפינה החזקה בכת הבתחון, אף אחריו שאלקי אלקא יום ולא תענה ולילה ולא דומה לי, הרי בר בטחו אבותינו בטחו ותפלטמו בר בטחו ולא בושו, ועי"ז המשיכה את הנס והישועה. וזה שאמר הקב"ה למשה מה תצעק אליו, דאמנס גאות מצרים היה ע"י ונצעק אל ה' אלקינו אבותינו, אף שגמ שם היה הקטרוג שהללו והללו עובדי ע"ז, אך הגאולה הייתה מכח ההבטחה שהקב"ה הבטיח לאבריהם ואחרי כן יצא בר כוכש גדול, משא"כ הגילוי הגדל של קרייתם ים סוף, שעליו לא הייתה הבטחה והוא מכוחם של ישראל, וכך אמר לו מה תצעק אליו דבר אל בני ישראל ויסעו, שישראל יגלו את בטחונם בהשיות' ויקפצו לתוך הים בכת הבתחון, ועי"ז ימשיכו את הישועה ואת הגילוי של קרי"ס. והتورה הק' היא נצחית ומלהמת בותה הן לאיש הפרטיה והן לכללות ישראל, שגמ במצב של אלקינו אקריא יומם ולא תענה ולילה ולא דומה לי, עדין יש עצה בכת הבתחון שום קטרוג אין יכול לעמוד בעדו.

ובתווספת ביאור יل"ב אומרו מה תצעק אליו דבר אל בני ישראל ויסעו, דהנה קודם לכן כתיב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נושא אחריהם, ואחו"ל שראו את שרו של מצרים וכל מרכיבת הטומאה, ולכן נתיראו מאד וייצעקו בני ישראל אל ה'. ומה אמר אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת ה'. התיצבו הינו עמדו על מקומכם, שהרי בזכותם אמונה נג אלו אבותינו מצרים, ואמר להם משה שימושו לעמוד בכת זה של אמונה ויראו את ישועת ה'. אכן הקב"ה אמר לו מה תצעק אליו וג', במצב זה לא די בכך שיתיצבו על מעמדם, אלא דבר אל בני ישראל ויסעו, שיקפצו לתוך הים מתוך בטחון בישועת ה', כי בעת שנעמד ומתגבר כה על טבעי כנגד זה צדקה להיות ג"כ פועלה בכח על טבעי כנגד זה צדקה, בעת כוות לא מועילה הדרך הרגילה של תפילות בטחתי בחדרך שם אומר שמנבי בית המלך אני

.א.

ויאמר ה' אל משה מה תצעק אליו דבר אל בני ישראל ויסעו. המפרשים הקשו על אומרו מה תצעק אליו, וכי מה יש ליהודי לעשות כשהוא במצבה כזו כמו שהיו ישראל על הים, אם לא לצעק אל הש"ת, כמו הא"כ מן המיצר קראתי י', ומדובר אמר לו הקב"ה מה תצעק אליו. והרי ביציאת מצרים עצמה כל האתחלת דגאולה הייתה מכח ונצעק אל ה' אלקינו אבותינו וישמע ה' את קולנו, ומדובר כאן נאמר מה תצעק אליו. והואה"ח הק' מבאר בזה כי מدت הדין הלו קטרוגה הלו וילו עובדי ע"ז, ולא היה די בכת הרחמים לדחות את הקטרוג. וזה אמר הקב"ה למשה מה תצעק אליו, שאם כי חף אני לעוזר לישראל ולעשות להם הנס, אך כיון שאינם ראויים לא די בצעקה כנגד מدت הדין המונעת. ואמר אליו דבר אל בני זים עז, זאת העצה הייעוצה לישראל, שיתעצמו באמונה בכלל לכם ויסעו אל הים קודם שיחלך על סמך הבתחון כי אני עושה להם נס, ובכת האמונה והבתחון זהה يتגבר כת הרחמים להמשיך את הנס הגדל של קרייתם ים סוף.

והענין בזה דהנה יש ומנים שהם בבח' שתם תפaltı (איכה ג'), שהתפלויות מעוכבות מלעלות למלعلاה, וכماה"כ א' אלקאים ולא תענה ולילה ולא דומה לי. אך יש כה ששם קטרוג אינו עומד בפניו והוא כה הבתחון, כאשר יהודי בוטח ברחמי שמים שלמרות גודל הקטרוג ירחמהו הקב"ה ברחים אב על בניים, כה הבתחון הוא עומד בכלל המצביעים. והוא ע"ד דאיתא במדרש שוח"ט (תהלים כה) עה"פ אלקינו בר בטחתי אל אבושה, מעשה באכensi שבא לעיר המלך ולן בתווין, מצאוו שומריה המלך ובקשו להכותו, אמר להם אל תוכני שמנבי בית המלך אני, המתינו עד אור הבוקר והוליכו לפניו המלך, אמר לו המלך עד מכיר אתה אותו אמר לו לאו, ואם כן האיך אתה בן ביתי, אמר לו אני בן ביתך אלא בטחתי בחדרך שם אומר שמנבי בית המלך אני

נתיבות

ובקשת רחמים, שאז אלקי אקרא יום ולא תענה,
צעקה רגילה כבר אינה מועילה, ורק ע"י דבר אל
בני ישראל שישתמשו בכך על טבעי, ויסעו באמונה
ובתහונ.

ענין בטחון הוא מדרגה נעה יותר באמונה,
שמאמין בהבתה ה' אליו שבודאי יוישע אותו, אכן
יש בזה ב' מדרגות, יש בטחון בשב ואל תעשה
ויש בטחון בקום ועשה. ביציאת מצרים היה ד'
באמונה ובתහון בשב ואל תעשה, אולם בעת שעמדו
על הים, כשהם לפניהם והויב מתחוריהם ונחחים
וירקרים משני עברייהם, או היו צריכים לגס למעלה
מן הטבע, וכדי להמשיך הנס היו צריכים בטחון
בקום ועשה, שייעשו פעולה למעלה מן הטבע, ויסעו
בMISSIONOT נשא אל תוך הים. והיינו שיחזיקו
אמר התיצבו וראו את ישועת ה', היינו שיחזיקו
באמונה ובתහון בישועת ה' באופן של שב ואל
תעשה, ועל זה אמר לו הקב"ה שעתה אין די בזה
אלא דבר אל בני ישראל ויסעו, עתה צריכים אמונה
ובתහון במעשה, וכן היה שנחשון בן עמיינדך קפץ
ליים וביבקש הוועני אלקים כי באו מים עד נשא
וע"ז המשיכו את הנס של קריית ים סוף.

.ב.

וע"ז "ל מד"א במדרש עה"פ הים ראה וינס,
מה ראה ארונו של יוסף. והוא תמורה, שמשה ואחרן
וששים רבוע של כלל ישראל עומדים ולא נבקע
הים לפניהם אלא בזכות ארונו של יוסף, אכן הכוונה
בזה ע"פ המבואר, דנהה יוסף בשעת הגסyon התגבר
בכח של מעלה מן הטבע, כדאיתא בספה"ק שנתלבש
בו היצה"ר של כל העולם, שנתגבר היצר ביוטר
כי אם יצילח להכשילו ח"ו ישבר בזה את כל כת
הקדושה של י"ב שבטי יהה שהוא מלוי שם הויה"
הגשלים מי"ב צירופיו, וע"ז ישבר כל כל ישראל.
והצלתו הייתה בדברי המדרש שם, וינס ויצא החוצה
קפץ בזכות אבות, בזכות אברהם שנאמר בו וויצא
אוותו החוצה. ובארנו בזה שהוא ע"פ דברי המדרש
(שם מה, יב) עה"פ וויצא אותו החוצה, העלה אותו

שלום

בשלח

לה

למעלה מכיפת הרקיע, הוא דאמר ליה הבט נא
השמיימה אין הבטה אלא מלמעלה למטה, והיינו כי
בתוך הטבעיות של העווה"ז לא היה יכול אברהם
אביינו להולד בנינים, ורק שהוזיאו הקב"ה החוצה
והעלתו למעלה מכל העווה"ז ולמעלה מכל הטבעיות.
וכמ"כ הבוגר ביוסוף וינס ויצא החוצה, היינו שכאשר
היצה"ר נתגבר עליו ביותר, יצא החוצה וקפץ
למעלה מן הטבע. ובזכות זה נבקע הים לישראל,
שכנגד גודל הקטרוג הוצרכו לעובודה של מעלה מן
הטבע, דבר אל בני ישראל ויסעו.

ויש לכלול זאת במד"א בבית אברהם על פסוק
זה, דהנה איתא בזוה"ק (ח"ב נב): מה תצעק אליו
בעתקא תליא מילתא, שיש בזוה רזון עילאיין, ואמר
מרן ז"ע דמרומו גם ע"ד העובודה דהיאנו שיעתק
עצמם ממקומם, האדם נתון בנסיבות של סדרים
ותכוונות וטבעים שמושרש ומורגל בהם עד שאינו
מוסgel לזו מזומו, וכמה שמקבל על עצמו הריווח
חוור למקומו כבראשונה. והיות שהיו צריכים לכך
על טבעי, ע"כ הדרך שיעתק ויוזו ממקומם במסי"ג,
דבר אל בני ישראל ויסעו, וע"ז שיתנהגו למעלה
מטבעם יוצו להנעה של מעלה מהטבע. וכדאי" עוד
בבית אברהם על פסוק זה בשם הרה"ק רם"מ
מויטבסק ז"ע, שיציאת מצרים הייתה בנסיבות
دلעילא מכח הבטהה הקב"ה, אבל קריית ים סוף
בה היו גילויים עליונים כ"כ עד שיציאת מצרים
איינה נחשבת לעומת הגילויים של קרי"ס, והיא הייתה
התיקון הגמור של יצ"מ, על זה לא הייתה הבטהה,
ורק מכח אתומותה דלתתא, שלזה לא די בדיור
וקבלה אלא מסירת נפש בפועל. וזה אמר לו הקב"ה
מה תצעק אליו דבר אל בני ישראל ויסעו במסי"ג
בפועל.

וכן מצינו בכל הנסים שעשה הקב"ה עם ישראל
למעלה מן הטבע, שישראל המשיכו אותם ע"י פעולה
של מעלה מן הטבע. בנס פורמים היו אמנים דברי
הצומות וזעקותם, אך עיקר ההצלה הייתה ע"י
המסירות נפש של מרדכי, כדכ' ומרדכי לא יכרע
ולא ישתחווה, שף שבודאי ידע גודל הסכנה בדבר
אך היה לו בטחון גמור שרוח והצלה יעמוד ליהודים
מקום אחר, וכמ"כ אסתר הלכה למלך בנסיבות